

اعمال شب و روز بیست و پنجم ذی القعدة

«دحوالارض» روزی است که بنابر روایات، زمانی که تمام روی زمین را آب فرا گرفته بود، در این روز، نخستین خشکی‌ها از زیر آب سر برآوردند و مطابق بعضی از روایات، نخستین جایی که از زیر آب بیرون آمد، خشک شد و سپس گسترش یافت، سرزمین «مکه» و به خصوص محل خانه «کعبه» بود، لذا مکه «ام القرا» یعنی مادر همه آبادی‌ها نام گرفت.

طبق روایتی از امام رضا (علیه السلام) بیست و پنجم ماه ذی القعدة، روز «دحوالارض» است که برای این روز و شب، اعمالی نقل شده که به شرح زیر است:

(الف) در روایتی از امیر مومنان (علیه السلام) نقل شده است «اول رحمتی که از آسمان به زمین نازل شد، در روز بیست و پنجم ذی القعدة بوده است؛ بنابراین اگر کسی آن روز را روزه بگیرد و آن شب را به عبادت بپردازد، پاداش عبادت یک صد سال را دارد»

همچنین فرموده اند: در آن روز اگر گروهی به ذکر خدا بپردازند، خداوند حاجتشان را پیش از آنکه متفرق شوند برآورده سازد؛ خداوند در این روز هزار هزار رحمت نازل می‌کند که قسمتی از آن شامل کسانی است که جمع گردند و به ذکر خدا بپردازند و روزه را روزی بدارند و شب آن را عبادت کنند

(ب) مستحب است در آغاز روز، هنگامی که آفتاب کمی بلند شد دو رکعت نفل به جا آورد و در هر رکعت بعد از سوره حمد پنج مرتبه سوره و الشمس را بخواند و پس از سلام نماز، بگوید:

لا حَوْلَ وَ لا قُوَّةَ إِلا بِاللَّهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ

هیچ جنبش و نیرویی نیست مگر به خدای برتر بزرگ
آنگاه دعا کند و بخواند:

يَا مُقِيلَ الْعَثَرَاتِ أَلْبِنِي عَثْرَتِي يَا مُجِيبَ الدَّعَوَاتِ اجِبْ دَعْوَتِي يَا سَامِعَ الْأَصْوَاتِ اسْمَعْ صَوْتِي وَ ارْحَمْنِي وَ بَخَّوْزْ عَن سَيِّئَاتِي وَ مَا عِنْدِي يَا ذَا الْجَلَالِ وَ الْإِكْرَامِ

ای نادیده گیر لغزشها لغزشم را نادیده گیر، ای اجابت کننده دعاها، دعایم را اجابت کن، ای شنوای صداها، صدایم را بشنو، و به من رحم کن، و از بدیهایم و آنچه نزد من است درگذر، ای صاحب بزرگی و بزرگواری.

(ج) « شیخ طوسی » فرموده است: مستحب است در این روز، این دعا را بخواند

اللَّهُمَّ دَاخِيَ الْكَعْبَةِ وَ قَالِقَ الْحَصْبِ وَ صَارِقَ اللَّزْبَةِ وَ كَاشِفَ كُلِّ كَرْبَةٍ

خدایا ای گستراننده کعبه و شکافنده دانه و برگیرنده سختی و برطرف کننده هر گرفتاری،

أَسْأَلُكَ فِي هَذَا الْيَوْمِ مِنْ أَيَّامِكَ الَّتِي أَعْظَمْتَ حَقَّهَا وَ أَقْدَمْتَ سَبْقَهَا وَ جَعَلْتَهَا عِنْدَ الْمُؤْمِنِينَ وَدِيعةً وَ إِلَيْكَ ذَرِيعةً وَ بِرَحْمَتِكَ الْوَسِيعةِ أَنْ تُصَلِّيَ عَلَي مُحَمَّدٍ

از تو می‌خواهم در این روز از روزهایت، که حقش را بزرگ گرداندی و سبقتش را پیش انداختی و آن را نزد اهل ایمان، امانت و به سوی خود وسیله قرار دادی و به رحمت گسترده‌ات، که بر محمد درود فرستی،

عَبْدِكَ الْمُتَنَتِّجِبِ فِي الْمِيثَاقِ الْقَرِيبِ يَوْمَ الثَّلَاثِ فَاتَّقِ كُلَّ رَتْقٍ وَ دَاعٍ إِلَى كُلِّ حَقٍّ وَ عَلَى لَهْلِ بَيْتِهِ الْأَطْهَارِ الْهُدَاةِ الْمَنَارِ دَعَائِمِ الْجَبَّارِ وَ وُلَاةِ الْجَبِّ وَ النَّارِ،

آن بنده برگزیده‌ات در پیمان نزدیک، روز دیدار، شکافنده هر امر بسته و دعوت کننده به حق و بر اهل بیت پاکش آن راهنمایان و روشن‌کنندگان راه حق، ستونهای جبار و متولیان بهشت و دوزخ،

وَ أَعْطِنَا فِي يَوْمِنَا هَذَا مِنْ عَطَايِكَ الْمُخْزُونِ غَيْرِ مَقْطُوعٍ وَ لا مَمْنُوعٍ [مَمْنُونٍ] تَجْمَعُ لَنَا بِهِ التَّوْبَةُ وَ حُسْنَ الْأَوْبَةِ،

و عطا کن به ما از عطای در خزانه‌ات که نه بریده شود و نه منع گردد، تا به وسیله آن توبه و بازگشت خوبی برای ما فراهم نمایی

يَا خَيْرَ مَدْعُوٍّ وَ أَكْرَمَ مَرْجُوٍّ يَا كَفِيُّ يَا وَفِيُّ يَا مَنْ لَطْفُهُ خَفِيَ الطُّفَّ لِي بِلُطْفِكَ وَ أَسْعِدُنِي بِعَفْوِكَ وَ أَيْدِنِي بِصِرِّكَ وَ لا تُنْسِنِي كَرِيمَ ذِكْرِكَ بِوَلَاةِ أَمْرِكَ وَ حَقْطَلَةَ سِرِّكَ

ای بهترین خواننده شده و کریم‌ترین امید شده، ای کفایت کننده، ای وفادار، ای آن‌که لطفش پنهانی است، به لطفت به من لطف کن، و به عفت و خوشبختی ما و به یاریات تأییدم فرما و از ذکر کریمانهات فراموشم مکن به حق متولیان امرت و نگهداران رازت

وَ أَحْفَظْنِي مِنْ شَوَائِبِ الدَّهْرِ إِلَى يَوْمِ الْحَشْرِ وَ النَّشْرِ وَ أَشْهَدْنِي أَوْلِيَاءَكَ عِنْدَ خُرُوجِ نَفْسِي وَ حُلُولِ رَمْسِي وَ انْقِطَاعِ عَمَلِي وَ انْقِضَاءِ أَجَلِي

و از گرفتاریهای روزگار تا روز قیامت و برانگیخته شدن حفظم کن هنگام بیرون آمدن جانم و فرو رفتن در قبرم و تمام شدن کارم و سپری شدن عمرم، اولیایت را به بالینم حاضر کن،

اللَّهُمَّ وَ اذْكُرْنِي عَلَى طُولِ الْبَلَى إِذَا حَلَلْتُ بَيْنَ أَطْبَاقِ الثَّرَى وَ نَسِيَتِ النَّاسُونَ مِنَ الْوَرَى وَ أَحْلَبْنِي دَارَ الْمُقَامَةِ وَ بَوَّئِي مَنْزِلَ الْكِرَامَةِ

خدایا یادم کن، بر طول پوسیدگی، زمانی که در میان توده‌های خاک فرود آیم و فراموش‌کنندگان از مردم فراموشم کنند و در خانه اقامت فرودم آر و در منزل کرامت جایم ده،

وَ اجْعَلْنِي مِنْ مُرَافِقِي أَوْلِيَاءِكَ وَ أَهْلِ اجْتِنَابِكَ وَ اضْطِفَائِكَ وَ بَارِكْ لِي فِي لِقَائِكَ وَ ارْزُقْنِي حُسْنَ الْعَمَلِ قَبْلَ حُلُولِ الْأَجَلِ بَرِيئًا مِنَ الزَّلَلِ وَ سُوءِ الْخَطَلِ

و از دوستان اولیایت و برگزیدگان و خالصان درگاهت قرارم ده و دیدارت را بر من مبارک گردان و پیش از فرا رسیدن پایان عمرم حسن عمل روزیام فرما، درحالی که پاک از لغزشها و گفتار بی پایه و منطق تباه باشم.

اللَّهُمَّ وَ أوردُنِي حَوْضَ نَبِيِّكَ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ اسْقِنِي مِنْهُ مَشْرَبًا رَوِيًا سَلِغًا هَنِئًا لَا أَظْمَأُ بَعْدَهُ وَ لَا أَحَلَأُ وَرَدَهُ وَ لَا عَنْهُ أَدَادُ وَ اجْعَلْ لِي خَيْرَ زَادٍ وَ أَوْفَى مِعْيَادٍ يَوْمَ يَقُومُ الْأَشْهَادُ،

خدایا مرا به حوض پیامبرت محمد (درود خدا بر او و خاندانش) وارد کن و از آن به من بنوشان، نوشاندنی سیراب کننده، روان و گوارا، که پس از آن هرگز تشنه نشوم و از ورود به آن طرد نگردم و از آن منع نشوم و آن را قرار ده برایم بهترین توشه و کامل‌ترین وعده‌گاه، روزی که گواهان بپا می‌خیزند،

اللَّهُمَّ وَ الْعَن جَبَابِرَةَ الْأَوْلِيْنَ وَ الْأَخْرِيْنَ وَ بِحَقُوقِ [لِحَقُوقِ] أَوْلِيَاءِكَ الْمُسْتَأْتَرِيْنَ اللَّهُمَّ وَ اقْصِمْ دَعَائِهِمْ وَ أَهْلِكْ أَشْيَاعَهُمْ وَ عَامِلَهُمْ وَ عَجَلْ مَهَالِكَهُمْ وَ اسْلُبْهُمْ مَمَالِكَهُمْ وَ صَيِّقْ عَلَيْهِمْ مَسَالِكَهُمْ وَ الْعَن مَسَاهِمَهُمْ وَ مُشَارِكَهُمْ.

خدایا لعنت کن گردنکشان گذشته و آینده را، هم آنان که حقوق اولیایت را به ناحق به خود اختصاص دادند، خدایا پایه‌هایشان را بشکن و پیروان و عملشان را نابود ساز، زمینه‌های هلاکتشان را به زودی فراهم فرما و کشور‌هایشان را از دستشان بگیر و راه‌هایشان را بر آنان تنگ کن و بر آنان که با آنان سهیم و شریکند لعنت فرست،

اللَّهُمَّ وَ عَجَلْ فَرَجَ أَوْلِيَاءِكَ وَ ارْزُدْ عَلَيْهِمْ مَطَالِمَهُمْ وَ أَظْهِرْ بِالْحَقِّ قَائِمَهُمْ وَ اجْعَلْهُ لِدِينِكَ مُنْتَصِرًا وَ بِأَمْرِكَ فِي أَعْدَائِكَ مُؤْتَمِرًا

خدایا در فرج دوستانت شتاب کن و حقوق تلواج رفته آنان را به آنان بازگردان و قائم آنان را به حق، آشکار کن و او را یاری‌رسان دینت بدار و درباره دشمنانت فرمانده به فرمانت قرار ده،

اللَّهُمَّ احْفَظْهُ مَلَانِكَةَ النَّصْرِ وَ مِمَّا أَلْقَيْتَ إِلَيْهِ مِنَ الْأَمْرِ فِي لَيْلَةِ الْقَدْرِ مُنْفِيهَا لَكَ حَتَّى تَرْضَى وَ يَعُودَ دِينُكَ بِهِ وَ عَلَى يَدَيْهِ جَدِيدًا غَضًا وَ يَمْحَضَ الْحَقُّ مَحْضًا وَ يَرْفُضَ الْبَاطِلُ رَفْضًا،

خدایا همواره فرشتگان پیروزی را گرداگرد او بدار و به آن دستوری که در شب قدر به او القا کردی، او را انتقا بگیرنده خویش قرار ده، تا جایی که خشنود شوی و دینت به وسیله او و به دست او به گونه‌ای نو و تازه بازگردد و حق به طور کامل ناب شود و باطل به صورت همه جانبه به دور افکنده شود،

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَيْهِ وَ عَلَى جَمِيعِ آبَائِهِ وَ اجْعَلْنَا مِنْ صَحْبِهِ وَ أَسْرَتِهِ وَ ابْعَثْنَا فِي كَرَّتِهِ حَتَّى نَكُونَ فِي زَمَانِهِ مِنْ أَعْوَانِهِ،

خدایا بر او و همه پدرانش درود فرست و ما را از همنشینان و خاندانش قرار بده و در زمان بازگشتش ما را برانگیز، تا در دوران او در شمار یارانش باشیم

اللَّهُمَّ اذْكُرْ بِنَا قِيَامَهُ وَ أَشْهَدْنَا أَيَّامَهُ وَ صَلِّ عَلَيْهِ [عَلَى مُحَمَّدٍ] وَ ارْزُدْ إِلَيْنَا سَلَامَهُ وَ السَّلَامُ عَلَيْهِ عَلَيْهِمْ] وَ رَحْمَةُ اللَّهِ وَ بَرَكَاتُهُ.

خدایا درک قیامت را روزی ما کن و در روزگارش ما را حاضر کن و بر او درود فرست و سلام او را به ما باز رسان، درود و رحمت خدا و برکاتش بر او باد.